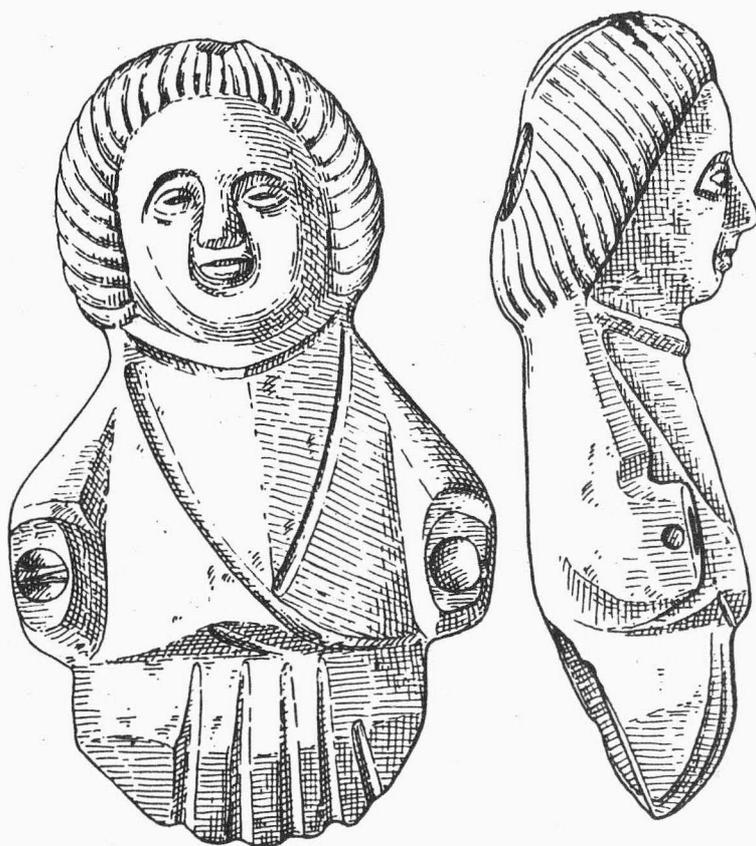

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

BRNO 1989

STŘEDOVĚKÉ TVRZIŠTĚ U BÍTOVA /o. Bílovec, okr. Nový Jičín/

Jiří P a v e l č í k , AÚ ČSAV Brno

Při terénním průzkumu se podařilo v severní části polní trati "Hradísek", zvané i "Hradisko", objevit výrazný tumulus oválného tvaru o rozměrech 3050 x 2400 cm. Azimut delší osy je Azmg 115° a kratší osy Azmg 15°. Na severní straně odděluje tumulus od okolního terénu výrazná až 150 cm vysoká terasa. Na jižní, jihovýchodní a na západní straně terasa chybí a násep přechází v obdělávanou plochu plynule. V ornici se však objevuje výrazné propálení půdy.

Lokalita se nachází severně od obce Bítov na hraně vysoké levobřežní terasy Seziny, jižně od kóty 326,0. Keramické zlomky ani jiný datovací materiál jsme zatím nenalezli.

Mittelalterliche Feste bei Bítov / Bez. Nový Jičín / . Nördlich der Gemeinde Bítov / Bez. Nový Jičín / haben wir im nördlichen Teil der Feldflur "Hradísek" an der Kante der hohen linksufrigen Terrasse der Sezina eine bisher unbekante Feste festgestellt, welche man vorläufig nicht näher datieren kann.

RANĚ NOVOVĚKÉ OBJEKTY Z UHERSKÉHO BRODU /okr. Uherské Hradiště/

Jiří P a v e l č í k , AÚ ČSAV Brno

V květnu roku 1986 byly hloubeny základové výhy pro budovy, stavěné v rámci druhé etapy do-
stavby místního gymnázia v jihozápadním sektoru Široké ulice. V profilech vykopané stavební já-
my jsme zjistili 10 narušených objektů - jam, dvě skládky lidských kostí a základy, pocházející
zřejmě z tzv. Lorkovy věže; U skládek kostí nebylo možno rozhodnout, zda pocházejí ze zruše-
ného karneru, který byl v přízemí zmíněné již tzv. Lorkovy věže - zvonice bratrského sboru,
zrušeného ve 30 tých letech 17. století nebo z hrobů narušených při výstavbě gymnázia v 90 tých
letech 19. století. Objekty - jámy lze datovat do XV. až XVII. století.

F r ü h n e u z e i t l i c h e O b j e k t e a u s U h e r s k ý B r o d / B e z . U h e r -
s k é H r a d i š t ě / . Beim Bau einer neuen Turnhalle des Ortsgymnasiums im Raume des süd-
lichen Teiles der Široká /Generalmajor Umanský/ Gasse wurden 10 Gruben, zwei Anhäufungen
menschlicher Knochen und Grundmauern des sog. Lorek Turmes - Glockenhauses der ehemali-
gen Gemeinde der Böhmischen Brüder gestört.

VÝZKUMY V BRNĚ V ROCE 1986 /o. Brno, okr. Brno-město/

Rudolf P r o c h á z k a , AÚ ČSAV Brno

/Obr. 35/

1. Kozí - Gagarinova ul.

Po předběžném průzkumu stavebních sond v květnu t.r. byla v listopadu a prosinci provedena
první etapa předstihového výzkumu v severní části staveniště domu služeb Racek /č. kat. 54/
na ploše necelých 100 m². Plocha parcely měla po demolici poškozené východní poloviny barok-
ního Ústavu šlechtičen po 2. světové válce charakter proluky.

Zkoumaná část, ležící v týlu středověkého městiště příslušného ke Gagarinově /Kobližné/ ul.,
vykazovala poměrně malý rozsah narušení novověkými objekty. Zde šlo především o zdivo se-
verního křídla paláce, využívaného při Kozí ul. starší gotické zdi, dále pak cihelný, klenutý
kanál z přelomu 18. a 19. století, probíhající na jižním okraji plochy ve směru přibližně Z - V.
Úroveň středověkého terénu se podle profilu při severovýchodním okraji parcely příliš nelišila
od dnešní; Svrchních cca 50 cm však zcela rozrušila novodobá stavební činnost. Kromě zmíně-
ných zdív bylo na sledované ploše v úplnosti nebo z větší části prozkoumáno 11 do spraše zahlou-
bených objektů, jeden zatím pouze okrajově /č. 12/. Nejstarší fázi zástavby z 13. století zde
představuje zhruba obdélná zemnice s rampovitým vchodem a žlábký po trámech stěn podél obvo-
du dusané podlahy /objekt 5/: Dosahovala hloubky 1,3 m oproti úrovni výzkumu, šířka činila ko-
lem 4,4 m a délka nejméně 6,4 m; Ležela v severozápadní části plochy, tedy v týlu původní par-
cely. Přibližně současně existovala pravoúhlá jímka při uliční čáře Kozí ul. /č. 10/. Zemnici
porušovala kruhová jímka č. 11, sama narušená další /č. 12/, dále pak vakovitá zásobní jáma

/obilnice ? č: 9/ s tunelovitými bočními výstupy. Ústily do nevelkých, mělčeji zahloubených objektů č: 7 a 13, které podle charakteru zásypu zanikly později než objekt č. 9; vzájemný vztah však není zcela jasný. Další, hruškovitá obilnice č: 6 byla situována těsně při severovýchodním okraji zemnice, před jejímž vchodem byla ještě zahloubena rozměrná válcovitá jámka č. 3.

Odpadní a zásobní objekty č: 6, 7, 9, 11-13 lze rámcově klást do 14. - poč: 15. století. Zatím zde chybí sídlištní pozůstatky pokročilého 15. a poč. 16. století; příslušné objekty ležely zřejmě jižněji.

Ke Kozí ul: v severovýchodní části plochy přiléhá téměř obdélný suterén dřevohlinitého domu, o rozměrech cca 4,5 x 5,5 m a hloubce přes 2 m od snížené úrovně. Byl zcela vyplněn destrukcí přepálené mazanice. Keramika dovoluje klást jeho zánik zhruba do poloviny 14. století. Při severovýchodním rohu byl porušen cihlami vyzděnou jámkou s nálezy 16. a zřejmě i 17. století.

Z bohatého nálezového fondu s převahou keramiky lze vyzdvihnout alespoň tyglíky z tuhé hmoty a fragmenty skleněných lahví v objektech z 13. století, ostruhu s kolečkem z objektu 11 a kovovou figurální plastiku z jámky č: 4.

2. Nám. 25. února č. 9

V říjnu t.r: bylo zahájeno hloubení podzemního podlaží v dosud nepodsklepené severní části přízemí barokního paláce s gotickým jádrem. V návaznosti na zjišťovací průzkum z roku 1984 byl sledován postup prací. Ukázalo se, že větší část sledovaného prostoru zabírá rozsáhlý suterén, vyhloubený 3 m do spráše, s rovnou podlahou. Vyjma západní strany byl druhotně vymezen mladším zdívkem, takže jeho přesný rozsah nelze stanovit; V současné podobě jde o obdélník o stranách 13 a 6,5 m. Objekt byl záměrně, pravděpodobně jednorázově zasypán v průběhu 14. století. Západněji pod podlahou průjezdu byla zachycena část zahloubeného objektu s nečetnými střepy z 13. století.

3. Hlídka č. 1

V souvislosti s odstraněním čela barokní hradby, směřující od Špilberka k městu, se podařilo zachytit pokračování umělé terasy s jižním okrajem požárové destrukce objektu ze 14. století.

Grabungen in Brno im Jahre 1986 /Bez. Brno - město/.

1; Gassen: Kozí - Gagarinova.
Nach einer Voruntersuchung der Bausonden im Mai d. J. hat man im November und Dezember die erste Etappe der Vorsprungsabdeckung im nördlichen Teil der Baustelle des "Dům služeb Racek" auf einer Fläche von nicht ganzen 100 m² durchgeführt. Hier hat man 13 in den Löss eingetiefte Objekte aus dem 13. - 16. Jahrhundert untersucht. Die älteste Phase der Verbauung stellt eine ungefähr rechteckige Erdhütte vor, von einer Abfallgrube begleitet. Von dem weiteren holzerdigen Haus, durch Brand in der Mitte des 14. Jahrhunderts zerstört, wurde das umfangreiche mit Brandschutt ausgefüllte Souterrain abgedeckt. Unter den anderen Objekten verdienen ausser den Abfallgruben zwei Getreidegruben, von seichteren Gruben begleitet und vorläufig unklarer Funktion, Aufmerksamkeit, die rahmenhaft in das 14. - Beginn des 15. Jahrhunderts datiert sind.

2. Platz 25. února Nr. 9.

Im Oktober d. J. wurde der Aushub des unterirdischen Stockwerkes in dem bisher nicht unterkellerten nördlichen Teil des Erdgeschosses des barocken Palastes mit gotischem Kern eröffnet. Bei der Verfolgung der Bauarbeiten hat man ein umfangreiches 3 m tief ausgehobenes Objekt festgestellt, vermutlich absichtlich im 14. Jahrhundert zugeschüttet. Westlicher wurde eine Erdhütte mit sporadischen Funden aus dem 13. Jahrhundert gestört.

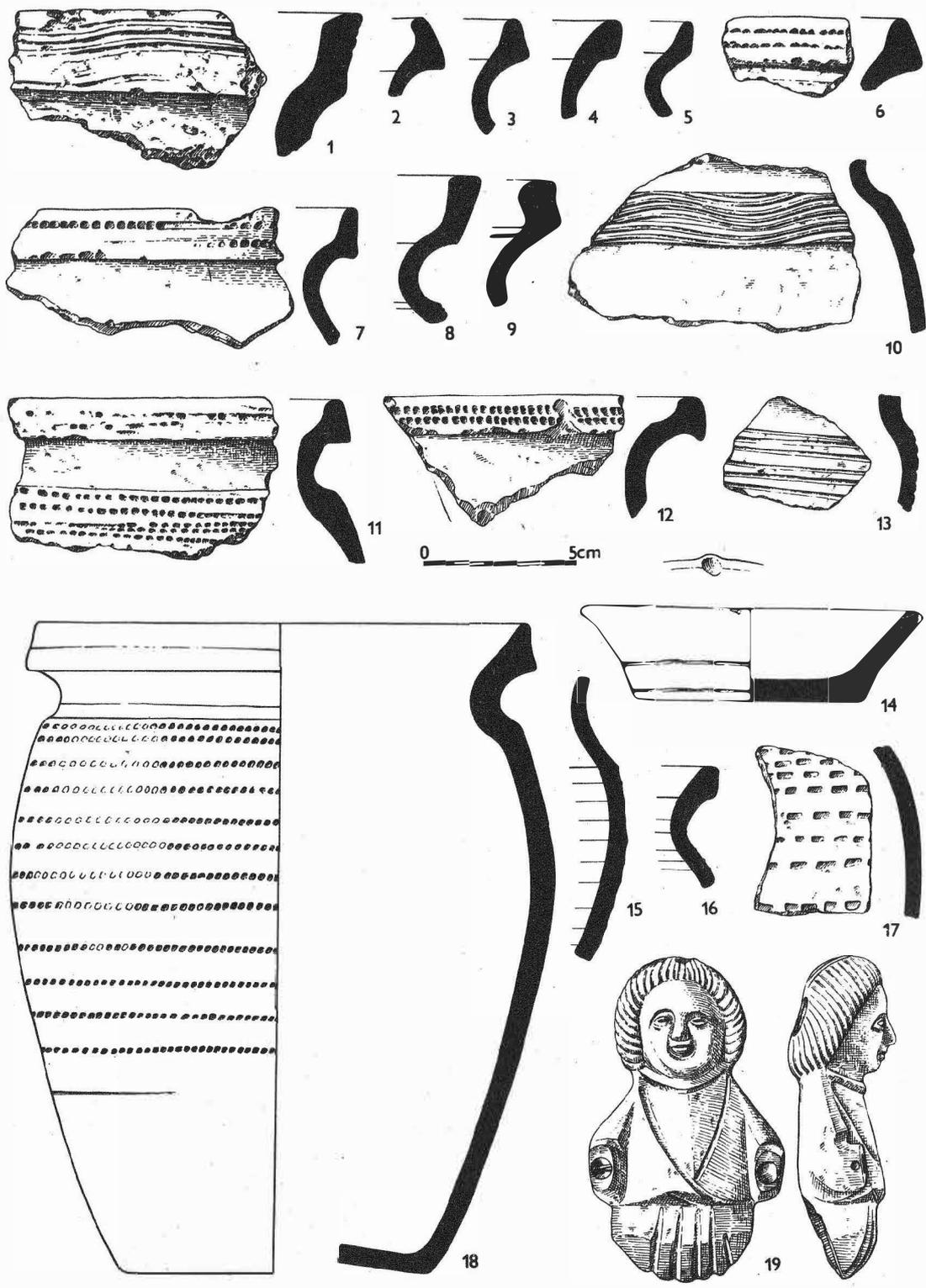
3. Hlídka Nr. 1.

Im Zusammenhang mit der Beseitigung der Stirnfront der barocken Schanzen, vom Spielberg zur Stadt gerichtet, gelang es die Fortsetzung der künstlichen Terrasse mit dem Südrand der Feuerdestruktion des Objektes aus dem 14. Jahrhundert zu erfassen.

RETTUNGSGRABUNGEN AM BAU DES WASSERWERKES NOVÉ MLÝNY IM JAHRE 1986 /Bez. Břeclav/

Dagmar Jelínková, Ivo Rakovský, Jana Stuchlíková, AÚ ČSAV Brno, Jaroslav Peška, Regionalmuseum Mikulov /Abb. 36/

Die gesamte Saison wurde der weiteren Fortsetzung der Untersuchungen in Pavlov - Flur Horní pole gewidmet. Als Ziel war die Beendigung einiger kleineren Arbeiten aus dem vergan-

Obr. 35.

Brno /okr. Brno - město/, Kozí ul. 1. 1 - 18 nálezy z jímky č. 10 ze 13. století; 19 bronzová plastika z 1. poloviny 16. století z jímky č. 4. - Kozí Gasse 1: 1 - 18 Funde aus der Abfallgrube Nr. 10 aus dem 13. Jahrhundert; 19 bronzene Plastik aus der 1. Hälfte des 16. Jahrhunderts aus der Abfallgrube Nr. 4.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně,
sady Osvobození 17/19
- Odpovědný redaktor : akademik Josef Poulík
- Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Dr. J. Unger
- Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby : A. Krechlerová
- Na titulním listě : bronzová plastika z Brna - Kozí ul.
- Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské
základny pracovišť ČSAV v Brně
- Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
- Vydáno jako rukopis : 450 kusů. - neprodejné